ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ

ਬਨਾਮ

ਸੈਂਟਰਲ ਬਿਊਰੋ ਆਫ ਇਨਵੈਸਟੀਗੇਸ਼ਨ

(2023 ਦਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 3352)

ਅਕਤੂਬਰ 30, 2023

[ਸੰਜੀਵ ਖੰਨਾ* ਅਤੇ ਐੱਸ.ਵੀ.ਐੱਨ. ਭੱਟੀ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਮੁੱਦਾ:

ਦੋ ਅਪੀਲਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਸਾਬਕਾ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਿੱਲੀ ਨੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਐਕਟ, 1988 ਅਤੇ ਪੀਨਲ ਕੋਡ, 1860 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ; ਅਤੇ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 2002 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 2002 - s.45 - ਅਧੀਨ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ:

ਹੋਲਡ: PML ਐਕਟ ਦੇ s.45 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਲਈ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ PML ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ - ਧਾਰਾ 45 ਨੂੰ ਤਰਕਸੰਗਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਥ੍ਰੈੱਡਬੇਅਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ੀ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ ਜਾਂ ਬਰੀ ਹੋਣ ਦਾ

ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ - ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਹੁਕਮ ਹੈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ - ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮਾਮੂਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਕਾਰਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਸਬੂਤ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਤੋਲਿਆ ਜਾਵੇ, ਵਿਆਪਕ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਖੋਜ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਗੰਭੀਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ - ਗ੍ਰਾਂਟ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਖੋਜਾਂ ਜਾਂ ਅਸਥਾਈ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਜ਼ਮਾਨਤ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਏਗੀ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗੀ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪੱਖਪਾਤ ਦੇ। [ਪਰਾ 8]

ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 2002 - s.3 - ਦੇ ਰੂਪ:

ਆਯੋਜਤ: s.3 ਦੇ ਮੁੱਖ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਵਿਭਾਜਨ 'ਤੇ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤਿੰਨ 'p' ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਵਿਅਕਤੀ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀ, ਅਤੇ ਉਤਪਾਦ - ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਛੇ ਹਿੱਸੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ- ਛੁਪਾਉਣਾ, ਕਬਜ਼ਾ, ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਵਰਤੋਂ, ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਬੇਲੋੜੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ - ਉਤਪਾਦ, ਯਾਨੀ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ, ਨੂੰ ਪੀ.ਐੱਮ.ਐੱਲ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(ਯੂ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਜੋਂ। ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮੁੱਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ - ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ 'ਵਿਅਕਤੀ' ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਉਹ ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਲਝਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ; ਉਹ ਜੋ ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਾਂ ਉਹ ਜੋ ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਇੱਕ ਧਿਰ ਹਨ, ਜਾਂ ਉਹ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ - ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਾਈ. ਬਾਲਾਜੀ ਬਨਾਮ ਕਾਰਤਿਕ ਦੇਸਾਰੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਜੋ ਅਪਰਾਧ ਯੂ. ਪੀ.ਐੱਮ.ਐੱਲ.ਐਕਟ ਦੇ

3 ਵਿੱਚ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਪ੍ਰੈਡੀਕੇਟ ਜਾਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 16]

ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 2002 - ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 1988 - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੀ ਗਈ ਜ਼ਮਾਨਤ:

ਆਯੋਜਤ: ਪੀ.ਐੱਮ.ਐੱਲ.ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਆਧਾਰ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਚੁਣੌਤੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੈ ਅਤੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ - ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੱਥ, ਜਿਸਨੂੰ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਸਥਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। u/s ਪੀ.ਐੱਮ.ਐੱਲ. ਐਕਟ ਅਤੇ ਪੀ.ਓ.ਸੀ. ਐਕਟ ਦੇ 3, ਇਹ ਹਨ: (1) ਲਗਭਗ 10 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅਰਸੇ ਦੌਰਾਨ, ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਨਵੀਂ ਆਬਕਾਰੀ ਨੀਤੀ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ, ਥੋਕ ਵਿਤਰਕਾਂ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਕਮਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ। 581,00,00,000 (ਰੁਪਏ ਪੰਜ ਸੌ ਅੱਸੀ ਕਰੋੜ ਕੇਵਲ) ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਫੀਸ ਵਜੋਂ; (2) 14 ਥੋਕ ਵਿਤਰਕਾਂ ਤੋਂ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਇੱਕ ਵਾਰ ਲਾਇਸੈਂਸ ਫੀਸ ਲਗਭਗ 70,00,00,000 ਰੁਪਏ (ਸੱਤਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ) ਸੀ; (3) ਪੁਰਾਣੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਥੋਕ ਵਿਤਰਕਾਂ/ਲਾਇਸੰਸੀਆਂ ਨੂੰ 5% ਕਮਿਸ਼ਨ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਸੀ; (4) ਪੁਰਾਣੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਥੋਕ ਵਿਤਰਕਾਂ/ਲਾਇਸੰਸੀਆਂ ਨੂੰ 5% ਕਮਿਸ਼ਨ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਸੀ; (5) 12% ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ; ਥੋਕ ਮੁਨਾਫੇ ਦੇ ਮਾਇਨਸ 5% ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 70,00,00,000/- ਰੁਪਏ; ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰੇਗਾ, ਪੀ.ਐੱਮ.ਐੱਲ. ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ - ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਥੋਕ ਵਿਤਰਕਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਅਤੇ ਖਪਤਕਾਰ/ਖਰੀਦਦਾਰ - ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਚਾਰਜ-ਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਮੌਜੂਦਾ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਥੋਕ ਵਿਤਰਕਾਂ ਤੋਂ ਰਿਸ਼ਵਤ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਵਤ ਲੈਣ ਲਈ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ - ਨੀਤੀ ਸ਼ਰਾਬ ਸਮੂਹ ਦੀ ਇੱਛਾ ਅਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ - ਪਹਿਲਾਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 5% ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਮਿਸ਼ਨ/ਫ਼ੀਸ ਨੂੰ ਥੋਕ ਵਿਤਰਕ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ 12% ਦੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਫੀਸ ਵਿੱਚ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸ਼ਰਾਬ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ 85% ਹੈ - ਪਾਲਿਸੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ

ਗਿਆ ਅਤੇ ਕਾਰਟਲਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ - 7 ਦੀ ਵਾਧੂ ਰਕਮ ਥੋਕ ਵਿਤਰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ 338,00,00,000/- ਰੁਪਏ (ਸਿਰਫ਼ ਤਿੰਨ ਸੌ ਅਠੱਤੀ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ) ਦੀ ਕਮਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ% ਕਮਿਸ਼ਨ/ਫ਼ੀਸ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਪੀਓਸੀ ਐਕਟ ਦੇ 7, ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੇਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ। (DoE ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਹੈ) - ਇਹ ਰਕਮ ਥੋਕ ਵਿਤਰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਸ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅਰਸੇ ਵਿੱਚ ਕਮਾਈ ਗਈ ਸੀ - ਇਸ ਅੰਕੜੇ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਜਾਂ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ - ਇਸ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। [ਪਾਰਾ 21, 24 ਅਤੇ 25]

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ - ਆਰਟ.21 - ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਜਾਂ ਜੇਲ੍ਹ ਬਿਨਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਬਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ:

ਆਯੋਜਤ: ਜੇਕਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਭਰੋਸੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਲੰਮੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ - ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇੱਕ ਆਰਥਿਕ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਮੌਤ, ਉਮਰ ਕੈਦ, ਦਸ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾਰਕੋਟਿਕ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਸਾਈਕੋਟ੍ਰੋਪਿਕ ਸਬਸਟੈਂਸ ਐਕਟ, 1985, ਕਤਲ, ਬਲਾਤਕਾਰ, ਡਕੈਤੀ, ਫਿਰੌਤੀ ਲਈ ਅਗਵਾ, ਫਿਰੌਤੀ ਲਈ ਅਗਵਾ ਆਦਿ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਹੈ ਜਿੱਥੇ 100/1000 ਜਮ੍ਹਾਂਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ - ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ - ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕੈਦ ਦੇ ਨਾਲ, ਦੇਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੋਡ ਦੇ s.439 ਅਤੇ PML ਐਕਟ ਦੇ s.45 ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਆਦੇਸ਼ ਉੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਮੁਢਲਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿ ਉਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਤੇਜ਼ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ - ਜਦੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਅਦਾਲਤ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ

ਕੋਈ ਚੰਗੇ ਕਾਰਨ ਨਾ ਹੋਣ, ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੇਧ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ - ਇਹ ਸਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚੱਲੇਗਾ ਸਾਲ [ਪਰਾ 28]

ਅਜ਼ਮਾਇਸ਼ - ਤੇਜ਼ ਮੁਕੱਦਮਾ - ਬਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਭਰੋਸਾ:

ਆਯੋਜਤ: ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਭਰੋਸੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਉਹ ਅਗਲੇ ਛੇ ਤੋਂ ਅੱਠ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਢੁਕਵੇਂ ਕਦਮ ਚੁੱਕ ਕੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਗੇ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਨਵੀਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹਾਲਾਤ, ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲੰਬਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਘੁੱਗੀ ਦੀ ਰਫਤਾਰ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ। [ਪਰਾ 29]

ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਅਦਰ (2022) ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ 929; ਵਾਈ. ਬਾਲਾਜੀ ਬਨਾਮ ਕਾਰਤਿਕ ਦੇਸਾਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (2023) SCC ਔਨਲਾਈਨ SC 645 – 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ [1975] 3 SCR 453 : (1975) 3 SCC 742; ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ (2015) 6 SCC 222 : [2015] 5 SCR 435; ਇੰਡੀਅਨ ਮੈਡੀਸਨ ਫਾਰਮਾਸਿਊਟੀਕਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲ ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. 2023 SCC ਔਨਲਾਈਨ SC 5; ਯਸ਼ਵੰਤ ਸਿਨਹਾ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. v. ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਬਿਊਰੋ [2019] 5 SCR 638 : (2019) 6 SCC 1; ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਨਰਾਇਣ [1975] 3 SCR 333 : (1975) 4 SCC 428; Doypack Systems (P) Ltd. v. Union of India [1988] 2 SCR 962 : (1988) 2 SCC 299; ਪੀ. ਚਿਦੰਬਰਮ ਬਨਾਮ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ (2020) 13 SCC 791 : [2019] 14 SCR 450; ਪੀ. ਚਿਦੰਬਰਮ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਬਿਊਰੋ (2020) 13 SCC 337; ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਸਿਬੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (1980) 2 SCC 565 : [1980] 3 SCR 383; ਸੰਜੇ ਚੰਦਰ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਬਿਊਰੋ (2012) 1 SCC 40 :

[2011] 13 SCR 309; ਸਤੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ ਅੰਤਿਲ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਬਿਊਰੋ ਅਤੇ ਹੋਰ (2022) 10 SCC 51; ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਸ਼ਿੰਗਾਰਾ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (2005) 7 SCC 387 : [2005] 2 Suppl. SCR 1172; ਕਸ਼ਮੀਰਾ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ [1978] 1 SCR 385 : (1977) 4 SCC 291; ਪੰਕਜ ਬਾਂਸਲ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. (2023) SCC ਔਨਲਾਈਨ SC 1244; ਅਰਨਬ ਮਨੋਰੰਜਨ ਗੋਸਵਾਮੀ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ [2020] 11 SCR 896: (2021) 2 SCC 427 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2023 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 3352।

2023 ਦੇ ਬੀਏ ਨੰਬਰ 1097 ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 30.05.2023 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਨਾਲ

2023 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰ.3353।

ਡਾ. ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਮਨੂ ਸਿੰਘਵੀ, ਸ੍ਰ. ਐਡਵੋਕੇਟ, ਵਿਵੇਕ ਜੈਨ, ਮੁਹੰਮਦ. ਇਰਸ਼ਾਦ, ਰਜਤ ਜੈਨ, ਕਰਨ ਸ਼ਰਮਾ, ਰਿਸ਼ੀਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਰਿਸ਼ਭ ਸ਼ਰਮਾ, ਅਮਿਤ ਭੰਡਾਰੀ, ਅਭਿਨਵ ਜੈਨ, ਕੁ. ਹਨੀ ਕੁੰਭਟ, ਮੋਹਿਤ ਸਿਵਾਚ, ਸਿਧਾਂਤ ਸਹਾਏ, ਐਡਵ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਐਸ.ਵੀ. ਰਾਜੂ, ਏ.ਐਸ.ਜੀ., ਮੁਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਮਾਰੋਰੀਆ, ਜ਼ੋਹੇਬ ਹੁਸੈਨ, ਅੰਨਮ ਵੈਂਕਟੇਸ਼, ਮਿਸ. ਸਾਇਰਿਕਾ ਰਾਜੂ, ਅਰਕਜ ਕੁਮਾਰ, ਦਿਗਵਿਜੇ ਡੈਮ, ਕੁ. ਸਵੇਕਸ਼ਾ, ਅੰਕਿਤ ਭਾਟੀਆ, ਵਿਵੇਕ ਜੀ., ਮਿਸ. ਮਨੀਸ਼ਾ ਦੂਬੇ, ਵਿਨਾਇਕ ਸ਼ਰਮਾ, ਸ਼ਿਤਿਜ ਅਗਰਵਾਲ, ਕੁ. ਸ਼ਵੇਤਾ ਦੇਸਾਈ, ਅਰਵਿੰਦ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ.

ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਸੰਜੀਵ ਖੰਨਾ, ਜੇ.

ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਰਾਜ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਬਰਾਬਰ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਲਈ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਪਏ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਨਿਯਮ ਸਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਤੀਜਾ, ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਰਾਜ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮਨਮਾਨੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਰੋਕ ਹੈ। ਇਹ ਜਨਤਕ ਭਲੇ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਜਾਇਜ਼ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

3. ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ, ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਜੋ ਆਰ.ਸੀ. ਨੰਬਰ 0032022A00553, ਮਿਤੀ 17.08 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਇਹਨਾਂ ਦੋ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਲੰਮੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਸਨ। 2022, ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ, 19882 ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ, 18603 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੀਬੀਆਈ, ਏਸੀਬੀ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਬਿਊਰੋ 1 ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ; ਅਤੇ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰਿਪੋਰਟ4 ਨੰਬਰ HIU-II/14/2022, ਮਿਤੀ 22.08.2022, ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 20026 ਦੇ ਅਧੀਨ, ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ 5 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ।

4. ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ 24.11.2022 ਅਤੇ 25.04.2023 ਨੂੰ ਦੋ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਪੀਓਸੀਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 7, 7ਏ, 8 ਅਤੇ 12 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 120ਬੀ ਅਤੇ 20 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। 420 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. DoE ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਦੇ ਖਿਲਾਫ PML

ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 3 ਅਤੇ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਮਿਤੀ 04.05.2023 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਹੈ।

5. ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁੱਦੇ ਅਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਉੱਠਦੇ ਹਨ, ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਅਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਖੋਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਾਂਗੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਗਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸੀਮਿਤ ਚਰਚਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਫਿਰ ਵੀ, ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਨੂੰ ਦਰਸਾਵਾਂਗੇ:

(a) ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 74 ਅਤੇ 163 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਅਤੇ ਘੇਰਾ ਕੀ ਹੈ?

(ਬੀ) ਕੀ ਪੀਐਮਐਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ, 'ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ/ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ' ਜਾਂ 'ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼' 'ਸਹਾਇਤਾ', 'ਪ੍ਰਾਪਤੀ', 'ਕਬਜ਼ਾ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। 'ਜਾਂ ਪੀਐਮਐਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ 'ਵਰਤੋਂ'? ਜੇਕਰ ਜਵਾਬ ਹਾਂ ਪੱਖੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ, ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 19737, ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ., ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਕਲੌਜ਼ ਐਕਟ, 1897 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਤੀਜੇ ਕੀ ਹਨ?

(c) ਕੀ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ PML ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਉਦੋਂ ਹੀ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਸਮੱਗਰੀ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਸਨੇ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੀ ਕਿਸੇ ਗਤੀਵਿਧੀ/ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜਾਂ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਗਤੀਵਿਧੀ/ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਅਤੇ ਵੱਖਰੀ ਹੋਵੇ?

(d) ਕੀ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਪੀ.ਐੱਮ.ਐੱਲ. ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਥਿਤ ਮੁੱਖ ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ

ਕਮਾਈ ਦਾ ਲਾਭਪਾਤਰੀ, ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਅਕਤੀ, ਅਪਰਾਧੀ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। DoE ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ?

(e) ਕੀ ਪੀਐਮਐਲ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 45 ਅਤੇ 50 ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 20 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?

6. ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ:

● ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ 26.02.2023 ਤੋਂ RC ਨੰਬਰ 0032022A00553 ਵਿੱਚ ਅਤੇ ECIR ਨੰਬਰ HIU-II/14/2022 ਵਿੱਚ 09.03.2023 ਤੋਂ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਹੈ।

● ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ 25.04.2023 ਨੂੰ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਡੀਓਈ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਦੇ ਖਿਲਾਫ 04.05.2023 ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ।

● ਸੀਬੀਆਈ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ 294 ਗਵਾਹ ਅਤੇ ਕਰੀਬ 31,000 ਪੰਨਿਆਂ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹਨ। DoE ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਵਿੱਚ 162 ਗਵਾਹ ਅਤੇ 25,000 ਪੰਨਿਆਂ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹਨ।

● ਦੋਸ਼ 'ਤੇ ਬਹਿਸ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕਈ ਸਾਲ ਲੱਗ ਜਾਣਗੇ।

● ਨਵੀਂ ਆਬਕਾਰੀ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਵਡੇਰੇ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ/ਕੈਬਿਨੇਟ ਦੁਆਰਾ ਉਚਿਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ:

ਪੁਰਾਣੀ ਆਬਕਾਰੀ ਨੀਤੀ ਤਹਿਤ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ - ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਿਕਣ ਵਾਲੀ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਟੈਕਸ। ਰਵੀ ਧਵਨ ਕਮੇਟੀ 8 ਦੀ

13.10.2020 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੁਨਾਫਾ ਮਾਰਜਿਨ 65-70% ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਰਮਾਤਾ ਪ੍ਰੌਕਸੀ ਮਾਲਕੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਚੂਨ ਲਾਇਸੈਂਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਸਨ।

ਜਾਂਚ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਥੋਕ ਲਾਇਸੈਂਸ ਨਿਰਮਾਤਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਚੂਨ ਲਾਇਸੰਸ ਧਾਰਕ ਨੂੰ, ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਭੈਣਾਂ ਦੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਜਾਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਇਕਾਈਆਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ।

68 ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਿਆਂ ਦੇ 272 ਵਾਰਡਾਂ ਨੂੰ 30 ਜ਼ੋਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਜ਼ੋਨ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ 27 ਪ੍ਰਚੂਨ ਠੇਕਿਆਂ ਵਾਲੇ 9-10 ਵਾਰਡ ਹੋਣੇ ਸਨ ਜੋ ਨਿਲਾਮੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ। ਹਰੇਕ ਜ਼ੋਨ ਆਪਰੇਟਰ ਨੂੰ ਹਰ ਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਦੋ ਲਾਜ਼ਮੀ ਠੇਕੇ ਚਲਾਉਣੇ ਸਨ। ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਠੇਕੇ ਉਸ ਜ਼ੋਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਤੇ ਵੀ ਚਲਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਫ੍ਰੀਹੋਲਡ ਠੇਕੇ ਸਨ।

ਨਿਲਾਮੀ, ਮੌਜੂਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਫੀਸ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਮਤ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਭਾਵੀ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਜੋੜ, ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਵੈਟ ਅਤੇ ਸਾਲ-ਦਰ-ਸਾਲ ਵਾਧੇ ਲਈ 10% ਵਾਧੂ ਫੀਸ ਦੇ ਨਾਲ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਣ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਥੋਕ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਲਾਇਸੈਂਸ ਫੀਸ ਪੁਰਾਣੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਤਹਿਤ 5,00,000/- ਰੁਪਏ (ਸਿਰਫ਼ ਪੰਜ ਲੱਖ ਰੁਪਏ) ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 5,00,00,000/- ਰੁਪਏ (ਸਿਰਫ਼ ਪੰਜ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ) ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਲਗਭਗ ਵਾਧਾ ਹੈ। 10,000%।

ਥੋਕ ਵਿਕਰੇਤਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ 12% ਦੀ ਦਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਮਿਆਰੀ ਵੰਡ ਫੀਸ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ। ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਜਾਂ ਸਾਬਕਾ ਡਿਸਟਿਲਰੀ ਕੀਮਤ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਨਿਰਮਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕੀਮਤ ਸੀ।

12% ਦੀ ਦਰ 'ਤੇ ਸਟੈਂਡਰਡ ਡਿਸਟ੍ਰੀਬਿਊਸ਼ਨ ਫੀਸ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਪੁਰਾਣੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਫੀਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ, ਲੋੜੀਂਦੇ ਉੱਚ ਪੱਧਰ ਦੇ ਨਿਵੇਸ਼, ਗੁਣਵੱਤਾ ਜਾਂਚ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਆਦਿ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਪੁਰਾਣੀ ਪਾਲਿਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਹੋਰ ਖਰਚੇ।

ਨਵੀਂ ਨੀਤੀ ਦਾ ਖਰੜਾ ਆਬਕਾਰੀ, ਯੋਜਨਾ, ਵਿੱਤ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਸਕੱਤਰਾਂ/ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੱਧਰਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਾਲੀਆ ਉਤਪਾਦਨ 12% ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਮੰਗੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਲਗਭਗ 14,671 ਈ-ਮੇਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ। ਟਿੱਪਣੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 6 ਈ-ਮੇਲ ਲਗਾਏ ਗਏ/ਪ੍ਰੋਪਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। 0.04% ਈ-ਮੇਲਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪਰਾਧ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਮੰਨਣਯੋਗ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ।

ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਖੇਤਰ 10 ਦੇ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਗਵਰਨਰ 9 ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। LG ਨੇ ਕੁਝ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਦਿੱਤੀ। ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਨੇ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ।

ਜੀਓਐਮ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਵੀਂ ਆਬਕਾਰੀ ਨੀਤੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਆਬਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਐਨਸੀਟੀ ਦੀ ਕੈਬਨਿਟ ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਹ 05.07.2021 ਨੂੰ ਵੈਬਸਾਈਟ 'ਤੇ ਅਪਲੋਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸਿਰਫ 17.11.2021 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਮੁੱਖ ਤੱਤ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਸਮੀਕਰਨ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਅਤੇ ਅਦਰਸ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਅਦਰਜ਼ 11 ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੀ.ਐੱਮ.ਐੱਲ. ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੀ.ਐੱਮ.ਐੱਲ. ਐਕਟ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਗਤੀਵਿਧੀ/ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਜੁਰਮ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

100,00,00,000 ਰੁਪਏ (ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਸੌ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ) ਦੀ ਕਿੱਕਬੈਕ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ 12 ਨੂੰ ਗੋਆ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਲਈ ਫੰਡ ਦੇਣ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਦੋਸ਼, ਇੱਕ ਮਨਘੜਤ ਕਹਾਣੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਦੁਆਰਾ ਅਸਮਰਥਿਤ ਹੈ। ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ. ਪੈਸੇ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਅਤੇ ਝੂਠਾ ਹੈ।

ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਰਾਜੇਸ਼ ਜੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਗੌਤਮ ਮਲਹੋਤਰਾ ਨੂੰ ਪੀ.ਐੱਮ.ਐੱਲ.ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੁਰਮ ਲਈ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਚੋਣ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਮਨੀ ਟ੍ਰੇਲ ਅਤੇ 100,00,00,000 ਰੁਪਏ (ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸੌ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ) ਦੀ ਰਿਸ਼ਵਤ/ਕਿੱਕਬੈਕ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ, DoE ਨੇ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਿਆਨ ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਜੋੜਦੇ ਜਾਂ ਜੋੜਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ DoE ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦੇ ਕੇ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਗੁੰਟਾ ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸਲੁ ਰੈਡੀ, ਬੁਚੀ ਬਾਬੂ ਅਤੇ ਮਨੋਜ ਰਾਏ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ। ਅਰੁਣ ਪਿੱਲੈ ਅਤੇ ਸਮੀਰ ਮਹਿੰਦਰੂ ਵਰਗੇ ਕੁਝ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨਾਂ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟ ਗਏ ਹਨ।

ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਇੱਕ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਰਾਘਵ ਮਗੁੰਟਾ ਨੂੰ 27.07.2023 ਦਾ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਉਸਦੇ 16.09.2022 ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ।

ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨੇਸ਼ ਅਰੋੜਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਬਿਆਨ ਕਮਜ਼ੋਰ ਸਬੂਤ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਦਿਨੇਸ਼ ਅਰੋੜਾ ਦਾ ਮਿਤੀ 12.07.2023 ਦਾ ਬਿਆਨ 09.04.2023 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਉਸਦੇ ਪਿਛਲੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਲਜ਼ਾਮ - ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਦੀ ਇੰਡੋ ਸਪਿਰਿਟ ਨੂੰ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਝੂਠਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ। ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 164 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਬਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਬਿਆਨ, ਅਰਥਾਤ, ਸੁਮਨ, ਸਚਿਨ ਸੋਲੰਕੀ ਅਤੇ ਅਰਾਵਾ ਗੋਪੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਨੂੰ ਫਸਾਉਂਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਨੇ ਆਪਣੇ 14.03.2023 ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਬਕਾਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇੰਡੋ ਸਪਿਰਿਟ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੀ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਸਨ।

ਨਿੱਜੀ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਆਪਸੀ ਤਾਲਮੇਲ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ ਜਿਵੇਂ। ਇੰਡੋ ਸਪਿਰਿਟ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸੁਤੰਤਰ ਸੀ, ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦਖਲ, ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ - ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ।

ਵਿਜੇ ਨਾਇਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। PMLA ਦੀ ਧਾਰਾ 50, ਮਿਤੀ 07.12.2022 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੀ. ਅਰਵਿੰਦ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨਾਂ ਅਤੇ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 164, ਮਿਤੀ 16.02.2023 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਹੈ।

ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੀ ਫਾਈਲ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਇੱਕ ਤਿਲ ਨੂੰ ਪਹਾੜ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤਿੰਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰਾਏ, ਦੋ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ, ਪੁਰਾਣੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਜਾਂ ਕਮੀਆਂ 'ਤੇ, ਬੇਮਿਸਾਲ ਸਨ, ਅਤੇ ਕੋਈ

ਨਤੀਜਾ ਅਤੇ ਸਾਰਥਕ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਹ ਇਲਜ਼ਾਮ DoE ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਮਕਾਲੀ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੇ ਵੀ ਉਲਟ ਹੈ।

CBI ਅਤੇ DoE ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ:

ਪੁਰਾਣੀ ਆਬਕਾਰੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਤਹਿਤ:

ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਥੋਕ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦਾ ਕੋਈ ਸੰਕਲਪ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਜ਼ੋਨਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਸੰਕਲਪ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਵਿਤਰਕ/ਹੋਲਸੇਲਰ 5% ਮੁਨਾਫੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। o ਪਰਚੂਨ ਵਪਾਰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਲੀ ਦੀ NCT ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

ਆਰਡੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮਿਤੀ 13.10.2020 ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ:

ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ।

ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਥੋਕ ਕਾਰਜ।

ਤਿੰਨ ਮਾਡਲਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ: (i) ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਡਲ, (ii) ਲਾਟਰੀ ਸਿਸਟਮ ਦੁਆਰਾ ਲਾਇਸੈਂਸ, ਅਤੇ (iii) ਸੀਮਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਲਾਇਸੈਂਸ।

ਲਾਟਰੀ ਸਿਸਟਮ ਰਾਹੀਂ ਲਾਇਸੈਂਸਾਂ ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸੀਮਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਇਸੈਂਸ ਨਿਲਾਮ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕਾਰਟਲਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਦੁਆਰਾ 13.10.2020 ਦੀ ਆਰਡੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 164 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੀ. ਅਰਵਿੰਦ 16 ਮਿਤੀ 16.02.2023, ਅਤੇ ਰਾਹੁਲ ਸਿੰਘ 17 ਮਿਤੀ 03.03.2023 ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 161 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਇੱਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ. ਨਵੀਂ ਆਬਕਾਰੀ ਨੀਤੀ ਕਿਕਬੈਕ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੇ ਬਦਲੇ ਥੋਕ ਵਿਤਰਕਾਂ ਲਈ ਵੱਡੇ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣ ਲਈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ:

13.10.2020 ਦੀ ਆਰ.ਡੀ. ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਜਨਤਕ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਮੰਗੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਈਮੇਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕੁਝ ਜਨਤਕ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜ਼ਾਕਿਰ ਖਾਨ ਦੀਆਂ ਈਮੇਲਾਂ, ਜ਼ਾਕਿਰ ਖਾਨ ਦਾ ਬਿਆਨ ਮਿਤੀ 29.03.2023 ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 161 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਾਰਤੀਕੇ ਆਜ਼ਾਦ ਅਤੇ ਜ਼ਾਕਿਰ ਖਾਨ ਦੀਆਂ ਵਟਸਐਪ ਚੈਟਾਂ ਦੇ ਸਕ੍ਰੀਨਸ਼ੌਟਸ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਨੀਤੀ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਖੁੱਲੇਪਣ ਦਾ ਇੱਕ ਨਕਾਬ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਰਾਹੁਲ ਸਿੰਘ ਦੋਸ਼ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਟੇਕਹੋਲਡਰਾਂ ਅਤੇ ਜਨਤਾ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਅਤੇ ਸੁਝਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੈਬਨਿਟ ਨੋਟ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਨੇ ਰਾਹੁਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕੈਬਨਿਟ ਨੋਟ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਹਰਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਤਾੜਨਾ ਕੀਤੀ। ਸੀ. ਅਰਵਿੰਦ ਦਾ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 164 ਅਧੀਨ ਮਿਤੀ 16.02.2023 ਦਾ ਬਿਆਨ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਨੇ ਸੰਜੇ ਗੋਇਲ (22) ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇੱਕ ਨੋਟ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 161 ਅਧੀਨ ਸੰਜੇ

ਗੋਇਲ ਦੇ 17.01.2023 ਦੇ ਬਿਆਨ, ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਦੁਆਰਾ ਆਬਕਾਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 02.02.2023 ਦੇ ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਨਵੀਂ ਆਬਕਾਰੀ ਨੀਤੀ 'ਤੇ ਡਰਾਫਟ GoM ਰਿਪੋਰਟ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧੀਨ ਕੰਪਿਊਟਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ - ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਨੂੰ 15.03.2021 ਨੂੰ ਟਾਈਪ/ਅੱਪਲੋਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਸਵੇਰੇ 11.27 ਵਜੇ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਥੋਕ ਵਿਕਰੇਤਾ ਇਸ 'ਤੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 5% ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ। ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕੀਮਤ. ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਉਪਰਲੀ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨਿਰਮਾਤਾ ਅਤੇ ਥੋਕ ਵਿਤਰਕ ਉੱਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਲਈ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੈਟਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਉੱਚ ਮਾਰਕੀਟ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਅਤੇ ਟਰਨਓਵਰ ਵਾਲੇ ਵੱਡੇ ਨਿਰਮਾਤਾ, 5% ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ @ 12% 'ਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।

ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਦਾ ਇੱਕ ਸ਼ਰਾਬ ਗਰੁੱਪ 16.03.2021 ਤੋਂ 18.03.2021 ਤੱਕ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ। ਸ਼ਰਾਬ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਅਰੁਣ ਪਿੱਲਈ, ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਬੋਇਨਪੱਲੀ, ਅਤੇ ਸਰਥ ਰੈੱਡੀ ਨੇ ਵਿਜੇ ਨਾਇਰ ਨਾਲ ਕਈ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕੀਤੀਆਂ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਚੋਲੇ ਸਨ, 'ਆਪ' ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਸਨ। ਉਹ ਇੱਕ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਬੰਗਲੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜੋ GOM ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਸੀ। ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਦਾ ਏਜੰਡਾ ਆਬਕਾਰੀ ਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੇ ਬਦਲੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮੁਨਾਫਾ ਕਮਾ ਸਕਣ।

16.03.2021 ਦੀ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਹੋਟਲ ਓਬਰਾਏ ਵਿਖੇ ਠਹਿਰੇ ਹੋਏ ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਬੋਇਨਪੱਲੀ ਅਤੇ ਬੂਟੀ ਬਾਬੂ ਸਿਵਲ ਲਾਈਨਜ਼ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਓਬਰਾਏ ਹੋਟਲ ਵਿੱਚ ਗਏ, ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਵਿਜੇ ਨਾਇਰ ਨਾਲ ਹੋਈ, ਜੋ ਕਿ ਨੇੜੇ ਹੀ ਠਹਿਰੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਸਿਵਲ ਲਾਈਨਜ਼ ਵਿੱਚ ਓਬਰਾਏ ਹੋਟਲ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਇੱਕ ਚਲਾਨ 24, ਕਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਅਤੇ ਓਬਰਾਏ ਦੇ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਇੱਕ 36 ਪੰਨਿਆਂ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਿੰਟ/ਫੋਟੋਕਾਪੀ 16.03.2021 ਨੂੰ ਹੋਟਲ ਓਬਰਾਏ, ਸਿਵਲ ਲਾਈਨਜ਼, ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਦਸਤਾਵੇਜ਼/ਪ੍ਰਿੰਟ ਵਿਜੇ ਨਾਇਰ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਕੱਤਰ ਸੀ. ਅਰਵਿੰਦ ਨੂੰ 'ਪ੍ਰਿੰਟ' ਦਿੱਤਾ।

18.03.2023 ਦੀ ਬਦਲੀ ਹੋਈ GoM ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ 36 ਪੰਨੇ ਹਨ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸੂਚਕਾਂਕ ਅਤੇ ਸਿਰਲੇਖ ਪੰਨੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 164 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੀ. ਅਰਵਿੰਦ ਦੇ 16.02.2023 ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮਿਤੀ 20.03.2021 ਨੂੰ ਬੁਚੀ ਬਾਬੂ ਦੀਆਂ ਵਟਸਐਪ ਚੈਟਾਂ ਦੇ ਸਕਰੀਨਸ਼ਾਟ, ਜੋ ਕਿ 22.3.2022 ਨੂੰ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਨੂੰ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਨ, ਥੋਕ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੀ ਨਵੀਂ ਪੋਸਟ ਦੀ ਰਚਨਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਸ਼ਰਾਬ ਸਮੂਹ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰਿੰਟ/ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਜੀਓਐਮ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਇਸ ਪੋਸਟ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, 15.03.2021 ਦੇ ਡਰਾਫਟ ਦੇ ਤਹਿਤ 5% ਦੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਥੋਕ ਵਿਕਰੇਤਾ ਫੀਸ, ਨੂੰ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਬਦਲੀ ਹੋਈ GoM ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ 12% ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਫੀਸ ਵਿੱਚ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਜੀਓਐਮ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ 15.03.2021 ਅਤੇ 19.03.2021 ਵਿਚਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਥੋਕ ਕਮਿਸ਼ਨ/ਫ਼ੀਸ ਨੂੰ 5% ਤੋਂ 12% ਤੱਕ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਜੀਓਐਮ ਦੁਆਰਾ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ/ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਨੋਟਿੰਗ/ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 164 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਵਾ ਗੋਪੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਸੰਜੇ ਗੋਇਲ ਦੇ ਬਿਆਨ, ਮਿਤੀ 11.04.2023, PML ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 50(2) ਅਤੇ 50(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ 5% ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 12% ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਤਰਕਸੰਗਤ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ।27 ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਵੀ 5% ਦੇ ਮਾਰਜਿਨ ਲਈ ਕੋਈ ਗਣਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਨੇ ਇੰਡੋ ਸਪਿਰਿਟ ਨੂੰ ਥੋਕ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਇੱਕ ਫਰਮ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਾਬ ਸਮੂਹ ਦੀ ਕਾਫ਼ੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਸੀ। ਰਿਲਾਇੰਸ 16.02.2023 ਨੂੰ ਅਰਾਵਾ ਗੋਪੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਅਤੇ ਸੀ. ਅਰਵਿੰਦ ਦੁਆਰਾ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 164 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨਾਂ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 306 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਮਿਤੀ 24.11.2022 ਦੇ ਦਿਨੇਸ਼ ਅਰੋੜਾ ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇੰਡੋ ਸਪਿਰਿਟ ਦੇ ਭਾਈਵਾਲਾਂ, ਅਰਥਾਤ, ਸਮੀਰ ਮਹਿੰਦਰੂ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਟਲਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਮੌਜੂਦਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇੰਡੋ ਸਪਿਰਿਟ ਨੂੰ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ।28

ਥੋਕ ਵਿਤਰਕ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਲਾਇਸੈਂਸ ਫੀਸ 5,00,00,000/- ਰੁਪਏ (ਸਿਰਫ਼ ਪੰਜ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ) ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਲਾਈਸੈਂਸ ਫੀਸ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਟਰਨਓਵਰ 'ਤੇ, ਸਹੂਲਤ ਦੇਣ ਲਈ ਅਤੇ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ ਤੈਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਤਿੰਨ ਵੱਡੇ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਕੋਲ 85% ਮਾਰਕੀਟ ਸ਼ੇਅਰ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰੀ ਸਕੀਮ ਵੱਡੇ ਥੋਕ ਵਿਤਰਕਾਂ ਤੋਂ ਰਿਸ਼ਵਤ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਵਤ ਲੈਣ ਦਾ ਢੌਂਗ ਸੀ, ਜੋ ਵਿਚੋਲੇ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਟਰਨਓਵਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ 12% ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਲਾਇਸੈਂਸ ਫੀਸ ਅਦਾ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ 5,00,00,000/- ਰੁਪਏ (ਸਿਰਫ਼ ਪੰਜ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ)।

ਨਿਰਮਾਤਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਥੋਕ ਵਿਤਰਕ ਨਾਲ ਵਿਤਰਕ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਕਈ ਥੋਕ ਵਿਤਰਕ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਥੋਕ ਵਿਕਰੇਤਾ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਵੀਂ ਆਬਕਾਰੀ ਨੀਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕਪਾਸੜ ਸੀ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਥੋਕ ਵਿਤਰਕਾਂ ਦਾ ਪੱਖ ਪੂਰਦੀ ਸੀ।

ਲਗਭਗ 20% ਮਾਰਕੀਟ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਵਾਲੇ 14 ਛੋਟੇ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਅਤੇ ਥੋਕ ਵਿਤਰਕ ਮਹਾਦੇਵ ਲਿਕਰ, ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਮਹਾਦੇਵ ਸ਼ਰਾਬ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਆਬਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਂਹ ਮਰੋੜਨ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।

ਪਰਨੇਡ ਰਿਕਾਰਡ, ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਨਿਰਮਾਤਾ, ਨੂੰ ਇੰਡੋ ਸਪਿਰਿਟ ਰਾਹੀਂ ਵਪਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਮੋਬਾਈਲ ਚੈਟਾਂ ਤੋਂ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਕਰੀਨਸ਼ਾਟ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ 30 ਦੇ ਬਿਆਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ 'ਕਬਜ਼ਾ' ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਰਚਨਾਤਮਕ ਕਬਜ਼ਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ 'ਤੇ, ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ, ਦਬਦਬਾ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਰਤਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਕਤ ਚੀਜ਼ 'ਤੇ 'ਕਬਜੇ' ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਕੁੰਜੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਦਾਗ਼ੀ ਧਨ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ, ਛੁਪਾਉਣ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਐਨੀਕੋ-ਸਿਸਟਮ ਬਣਾਇਆ ਸੀ, ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 'ਆਪ' ਦੁਆਰਾ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਗਰੁੱਪ ਤੋਂ 100,00,00,00,000 ਰੁਪਏ (ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਸੌ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ) ਦੇ ਜੁਰਮ ਦੀ ਕਿੱਕਬੈਕ ਜਾਂ ਕਮਾਈ, ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ - ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਅਤੇ 'ਆਪ' ਦੇ ਹੋਰ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਗਈ।

ਅਪਰਾਧ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਮਾਈਆਂ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਗੋਆ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵਿੱਚ ਕਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜੁਰਮ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੇ ਅਸਲ ਸਰੂਪ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੇਲੋੜੇ ਪੈਸੇ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

100,00,00,000 ਰੁਪਏ (ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਸੌ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ) ਦੀ ਜੁਰਮ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਵਾਲਾ ਰੂਟ ਰਾਹੀਂ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਇੱਕ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਜਾਲ ਰਾਹੀਂ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਡਿਜੀਟਲ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਲੱਭਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ 01.01.2021 ਤੋਂ 19.08.2022 ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵਰਤੇ ਗਏ ਤਿੰਨ ਮੋਬਾਈਲ ਫ਼ੋਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਣੇ ਦੋ ਮੋਬਾਈਲ ਫ਼ੋਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ। ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ 19.08.2022 ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਫ਼ੋਨ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ 22.07.2022 ਤੋਂ ਹੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ, ਆਪਣੀ ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਤੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਮੁੱਖ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਸਬੂਤ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਪਰਦਾਫਾਸ਼ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਦਿਨੇਸ਼ ਅਰੋੜਾ ਦੇ ਪੀਐਮਐਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 50(2) ਅਤੇ 50(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਿਤੀ 14.08.2023 ਨੂੰ ਡੀਓਈ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਰੁਪਏ ਲਏ ਸਨ। 2,20,00,000 (ਸਿਰਫ ਦੋ ਕਰੋੜ ਵੀਹ ਲੱਖ ਰੁਪਏ) ਅਮਿਤ ਅਰੋੜਾ ਤੋਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ - ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ। ਇਹ ਨਵੀਂ ਆਬਕਾਰੀ ਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਕੂਲ ਤਬਦੀਲੀ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੀ।

ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ

8. ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿਚ ਪੀ.ਐੱਮ.ਐੱਲ.ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4531 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਲਈ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪੀ.ਐੱਮ.ਐੱਲ.ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੁਰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 45 ਨੂੰ ਤਰਕਸੰਗਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਧਾਗੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ੀ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ ਜਾਂ ਬਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਹੁਕਮ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਸੁਣਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮਾਮੂਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਕਾਰਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਤੋਲਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਖੋਜ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਪੱਧਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਗੰਭੀਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਵਿੱਚ ਮਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਜਾਂ ਅਸਥਾਈ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪੱਖਪਾਤ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਏਗੀ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ।

ਅਸੀਂ ਦੋਹਾਂ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ, ਦਲੀਲਾਂ ਅਤੇ ਝਗੜਿਆਂ ਦਾ ਭਰਪੂਰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਆਰਜ਼ੀ ਰਾਏ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਦੋਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਾਂਗੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਾਨੂੰ ਕੁਝ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

10. ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਿ ਰੁ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰਿਸ਼ਵਤ ਵਜੋਂ 2,20,00,000 ਰੁਪਏ (ਸਿਰਫ ਦੋ ਕਰੋੜ ਵੀਹ ਲੱਖ ਰੁਪਏ) ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ - ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਦੁਆਰਾ ਅਮਿਤ ਅਰੋੜਾ ਦੁਆਰਾ, ਵਿਚੋਲੇ ਦਿਨੇਸ਼ ਅਰੋੜਾ ਦੁਆਰਾ, ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੀ.ਐੱਮ.ਐੱਲ.ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਥਿਤ ਭੁਗਤਾਨ ਨੂੰ 'ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ' ਵਜੋਂ ਸਮਝਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

11. ਦੂਜਾ, ਇਹ DoE ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ AAP ਇੱਕ ਟਰੱਸਟ ਹੈ ਅਤੇ PML ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(1)(s) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ "ਵਿਅਕਤੀ" ਹੈ। ਇੱਕ ਨਿਆਂਵਾਦੀ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਗੋਆ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਫੰਡ ਲਈ ਨਕਲੀ ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। DoE ਨੇ ਬਾਰ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਬੇਨਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਗੋਆ ਵਿੱਚ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, AAP ਨੂੰ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਮੰਨਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਲਿਖਤੀ ਬੇਨਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, DoE ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ:

“... ਕੁਝ PoC (ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ) ਨੂੰ ਗੋਆ ਵਿੱਚ AAP ਦੇ ਚੋਣ ਫੰਡਿੰਗ ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਕਲੀ ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉੱਪਰ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਗੋਆ ਵਿੱਚ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਵਰਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ PMLA (PML ਐਕਟ) ਦੀ ਧਾਰਾ 70 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ 'ਆਪ' ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਮੰਨਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।"

12. ਤੀਸਰਾ, DoE ਕੋਲ ਦਾਇਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਿ 100,00,00,000 ਰੁਪਏ (ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਸੌ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ) ਦੀ ਕਿੱਕਬੈਕ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਾਬ ਸਮੂਹ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਬਹਿਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਦਾਅਵਾ ਹੈ, ਅਤੇ DoE ਨੇ ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ

ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਕਿ ਇਸਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ, ਭਾਵ, ਰੁ. 45,00,00,000 (ਰੁਪਏ ਸਿਰਫ਼ 45 ਕਰੋੜ) ਨੂੰ ਗੋਆ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਰਾਹੀਂ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 'ਆਪ', ਇੱਕ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ, ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸੀ। 32 'ਆਪ' 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਪੀ.ਐੱਮ.ਐੱਲ.ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 70 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ, ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਬਹਿਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

13. ਚੌਥਾ, DoE ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਜੁਰਮ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ 'ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ' ਦਾ 'ਕਬਜ਼ਾ' ਜਾਂ 'ਵਰਤੋਂ' ਹੈ, ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ, ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ (ਸੁਪਰਾ)। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, DoE ਦੀ ਦਲੀਲ ਕਿ 'ਪੀੜ੍ਹੀ' ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮੀਕਰਨ 'ਕਬਜ਼ਾ' ਵਿਚ ਰਚਨਾਤਮਕ ਕਬਜ਼ਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ34, ਯਕੀਨਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।

14. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਪੈਰੇ 251, 269 ਅਤੇ 270 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਅਪਰਾਧ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ (ਸੁਪਰਾ) ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੀ.ਐੱਮ.ਐੱਲ.ਐਕਟ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਵੱਖਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਜੋ ਸਿਰਫ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਉਸ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਜੋ ਜੁਰਮ ਦੀ ਕਮਾਈ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਖਾਸ ਕਰਕੇ, ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ। ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ 406 ਬਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹੈ:

“406...ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਕਿਸੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਤਪੰਨ ਹੋਈ ਹੈ, ਜੋ ਇਤਫਾਕਨ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਗਿਆਨਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਹੈ,

ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ। ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ 2002 ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਿਰਫ਼ ਉਦੋਂ ਹੀ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਕਿਸੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜਾਇਦਾਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਕਮਾਈ ..."

ਪੈਰਾ 407 ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ:

“407... ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹੈ ਜੋ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ...”

15. ਮੋਹਨ ਲਾਲ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਸਮੀਕਰਨ 'ਕਬਜ਼ਾ', ਇਹ ਧਾਰਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੋ ਤੱਤਾਂ ਤੋਂ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ, ਇਹ ਭੌਤਿਕ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇ ਕਾਰਪਸ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਇਹ ਦੁਸ਼ਮਣ ਜਾਂ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਸੰਦਰਭ ਸਵੈ-ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੀ ਕਸਰਤ ਦਾ ਹੈ। ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪਦਾਰਥ ਉੱਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਦਾਰਥ ਤੁਰੰਤ ਪਹੁੰਚਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਪਦਾਰਥ ਉੱਤੇ ਦਬਦਬਾ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਪਦਾਰਥ ਉੱਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਦਬਦਬਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਹੈ। ਰਚਨਾਤਮਕ ਕਬਜ਼ੇ ਬਾਰੇ DoE ਦਾ ਸਟੈਂਡ, ਕੇਵਲ ਤਾਂ ਹੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਦਬਦਬਾ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਮਾਪਦੰਡ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਕਿਸੇ ਤੀਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ, ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਜੁਰਮ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਛੁਪਾਉਣ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਬੇਲੋੜੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਜਾਂ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਸਿੱਧੀ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ, ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ

ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਬਾਰੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੋਸ਼ - ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ, ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਰੁਪਏ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਵਿੱਚ। ਗੋਆ ਚੋਣਾਂ ਲਈ 'ਆਪ' ਨੂੰ 45,00,00,000 ਰੁਪਏ (ਸਿਰਫ 45 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ) ਗਾਇਬ ਹਨ।

16. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਾਈ. ਬਾਲਾਜੀ ਬਨਾਮ ਕਾਰਤਿਕ ਦੇਸਾਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ 35 ਵਿੱਚ, ਪੀਐਮਐਲ ਐਕਟ 36 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਦੇ ਰੂਪਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਮਾਡਲ ਕਾਨੂੰਨ 2009 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਵੈ-ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਬਾਰੇ ਡਰਾਫਟ ਨੋਟ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਵੇ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਘਰੇਲੂ ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਅਸ਼ਲੀਲ ਅਪਰਾਧ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਿਧਾਂਤ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਸ਼ਲੀਲ ਅਪਰਾਧ ਦੋਵਾਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਆਮ ਕਨੂੰਨ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ, ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਸਵੈ-ਲੈਂਡਰਿੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਦੇ ਮੁੱਖ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਵਿਭਾਜਨ 'ਤੇ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤਿੰਨ 'p', ਅਰਥਾਤ, ਵਿਅਕਤੀ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀ, ਅਤੇ ਉਤਪਾਦ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਛੇ ਹਿੱਸੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ - ਛੁਪਾਉਣਾ, ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨਾ, ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਵਰਤੋਂ, ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਬੇਲੋੜੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਜੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ। ਉਤਪਾਦ, ਯਾਨੀ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ, ਨੂੰ PML ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(u) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਜੋਂ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ 'ਵਿਅਕਤੀ' ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਉਹ ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਲਝਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ; ਉਹ ਜੋ ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਾਂ ਉਹ ਜੋ ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਹਨ, ਜਾਂ ਉਹ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੀ.ਐੱਮ.ਐੱਲ.ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਅਧੀਨ ਜੁਰਮ ਵਿਚ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਪ੍ਰੈਡੀਕੇਟ ਜਾਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕਰਦੇ ਹਨ।

17. ਵਾਈ. ਬਾਲਾਜੀ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ, ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ 'ਪੀੜ੍ਹੀ' ਨੂੰ ਸਿਰਲੇਖ 'ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀ' ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀਆਂ ਛੇ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਦੂਸਰਾ 'ਪੀ' ਤੀਜੇ 'ਪੀ' ਨਾਲ ਗਤੀਵਿਧੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਯਾਨੀ ਉਤਪਾਦ, ਜੋ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਾਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਉਪਰੋਕਤ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਚਾਰਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹਨਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ।

18. ਆਈਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 120/120B ਅਤੇ ਧਾਰਾ 107/108 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਅਤੇ ਉਕਸਾਉਣ ਦਾ ਜੁਰਮ, PML ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਪੀ.ਐੱਮ.ਐੱਲ.ਐਕਟ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ "ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਿਰ ਹੈ। ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਬੇਦਾਗ ਸੰਪਤੀ ਵਜੋਂ ਛੁਪਾਉਣਾ, ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨਾ, ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨਾ, ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ, ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ।

19. ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ DoE ਨੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਨਵੀਂ ਸ਼ਰਾਬ ਨੀਤੀ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਚੂਨ ਠੇਕਿਆਂ ਦੀ ਨਿਲਾਮੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ R.D ਕਮੇਟੀ ਦੀ 13.10.2020 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੇ ਪ੍ਰਚੂਨ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਠੇਕਿਆਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਾਟਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। . ਨਾ ਹੀ ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 74(2)42 ਅਤੇ 163(3)43 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, DoE ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਹਰ ਚੁਣੀ ਹੋਈ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਚੋਣ ਦੀ ਬੁੱਧੀ ਜਾਂ ਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਪਾਲਿਸੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਹੈ। 44 ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ

ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਨੀਤੀਗਤ ਫੈਸਲਾ ਪੀਓਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਵਜੋਂ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪੀਓਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਾਂਗੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ। ਤੱਥ ਦੋਸ਼. ਸਾਨੂੰ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 163(3) ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਦਲੀਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਨਹੀਂ ਉਠਾਈ ਗਈ ਹੈ - ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਸੀ ਕਿ ਸੀਬੀਆਈ, ਡੀਓਈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਅਤੇ ਨੀਤੀਗਤ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਚੋਣ ਪਿੱਛੇ ਸਿਆਣਪ ਨੂੰ ਉਭਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

20. ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਦੋ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਸਨੇ 22.07.2022 ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਬਦਲ ਲਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਮੀਡੀਆ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਐਨਸੀਟੀ ਦੇ ਐਲਜੀ ਦੁਆਰਾ ਸੀਬੀਆਈ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਲਈ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਖਬਰ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ- ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਕ ਅਕਸਰ ਮੋਬਾਈਲ ਫ਼ੋਨ ਬਦਲਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਫ਼ੋਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਸਹੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਪਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਦੁਆਰਾ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਕੋਈ ਵਜ਼ਨਦਾਰ ਕਾਰਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

21. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੀ.ਐੱਮ.ਐੱਲ. ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਆਧਾਰ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਚੁਣੌਤੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੈ ਅਤੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਚਰਚਾ ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਪੀਓਸੀ ਐਕਟ ਅਤੇ ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੀਐਮਐਲ ਐਕਟ ਅਤੇ ਪੀਓਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ:

ਨਵੀਂ ਆਬਕਾਰੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਲਗਭਗ 10 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅਰਸੇ ਦੌਰਾਨ, ਥੋਕ ਵਿਤਰਕਾਂ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਕਮਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ। 581,00,00,000 (ਰੁਪਏ ਸਿਰਫ਼ ਪੰਜ ਸੌ ਅੱਸੀ ਕਰੋੜ) ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਫੀਸ ਵਜੋਂ।

14 ਥੋਕ ਵਿਤਰਕਾਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਲਾਇਸੈਂਸ ਫੀਸ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਲਗਭਗ 70,00,00,000 ਰੁਪਏ (ਸਿਰਫ ਸੱਤਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ) ਸੀ।

ਪੁਰਾਣੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਥੋਕ ਵਿਤਰਕਾਂ/ਲਾਇਸੈਂਸਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ 5% ਕਮਿਸ਼ਨ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਸੀ।

12% ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ; ਥੋਕ ਮੁਨਾਫੇ ਦੇ ਮਾਇਨਸ 5% ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 70,00,00,000/- ਰੁਪਏ; ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰੇਗਾ, ਪੀ.ਐੱਮ.ਐੱਲ. ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ। ਜੁਰਮ ਦੀ ਕਮਾਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਥੋਕ ਵਿਤਰਕਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਸੀ, ਵਰਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਅਤੇ ਖਪਤਕਾਰਾਂ/ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਦੇ ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਲਾਭ ਉਠਾਇਆ ਹੈ। DoE ਮਿਤੀ 04.05.2023 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ, ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

ਸ਼੍ਰੀ ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਥੋਕ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੂੰ 5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਫੀਸ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਹੈ। 5 ਕਰੋੜ ਇਸ ਪਾਲਿਸੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਆਬਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ 14 LI ਲਾਇਸੰਸ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, LI ਲਈ ਲਾਇਸੈਂਸ ਫੀਸ ਵਧਾ ਕੇ ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦਿੱਲੀ ਆਬਕਾਰੀ ਨੀਤੀ 2021-22 ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ 5 ਕਰੋੜ, ਸਰਕਾਰ ਰੁਪਏ ਕਮਾਏ ਹਨ। LI ਦੀ ਲਾਇਸੈਂਸ ਫੀਸ ਤੋਂ 75.16 ਕਰੋੜ (11.04.2023 ਦੇ ਆਬਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ) (RUD 34)। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਥੋਕ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਮਾਏ ਗਏ ਵਾਧੂ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਰੁਪਏ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹਨ। 338 ਕਰੋੜ (5% ਤੋਂ 12% ਤੱਕ ਵਧਣ ਕਾਰਨ 7% ਵਾਧੂ ਮੁਨਾਫਾ ਕਮਾਇਆ ਗਿਆ, ਆਬਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ LI ਦਾ ਕੁੱਲ ਲਾਭ 581 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੈ)। ਇਸ ਲਈ ਲਾਇਸੈਂਸ ਫੀਸ ਵਾਧੇ ਅਤੇ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦੇ ਵਾਧੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਤਰਕਪੂਰਨ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮੁਨਾਫਾ

ਮਾਰਜਨ ਲਾਭ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ MRP ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਉਲਟ ਕਿ ਨੀਤੀ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਜਨਤਾ ਜਾਂ ਖਜ਼ਾਨੇ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਸੀ, ਇਹ ਕੁਝ ਚੋਣਵੇਂ ਨਿੱਜੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ/ਵਿਅਕਤੀਆਂ/ਇਕਾਈਆਂ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲਾਭ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਸੀ।"

22. ਪੀਓਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਦੇ ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਲਾਭ ਲਈ ਅਪਰਾਧ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੀਓਸੀਏਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 7, 7ਏ, 8 ਅਤੇ 12 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

23. ਪੀਓਸੀ ਐਕਟ 47 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ: (ਏ)

ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਜਾਂ ਅਸਫਲ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸਹਿਣ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ; (ਬੀ) ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਇਨਾਮ ਜਾਂ ਬੇਈਮਾਨੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਨਤਕ ਕਰਤੱਵ ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਤੱਵ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਚਿਤ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ (2) ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਤੇ ਸਮੀਕਰਨ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ, "ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ", ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਅਨੁਚਿਤ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਉੱਤੇ ਨਿੱਜੀ ਹਿੱਤ। ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਚਿਤ ਲਾਭ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ।

24. ਪੀਓਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ, ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਅਤੇ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ ਦੀ ਖ਼ਾਤਰ, ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਜੋੜ, ਘਟਾਓ ਜਾਂ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤੇ, ਅਸੀਂ ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਜੋੜਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ - ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ:

ਮੌਜੂਦਾ ਆਬਕਾਰੀ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਨੀਤੀ ਤਹਿਤ ਪੁਰਾਣੀ ਨੀਤੀ ਤਹਿਤ 5% ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 12% ਕਰ ਕੇ ਥੋਕ ਵਿਤਰਕਾਂ ਤੋਂ ਰਿਸ਼ਵਤ ਲੈਣ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਵਤ ਲੈਣ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦੇਣ ਲਈ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਜਾਂ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਥੋਕ ਵਿਤਰਕਾਂ ਦੀ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਈਕੋ-ਸਿਸਟਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਰਾਏ/ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਭਟਕ ਕੇ, ਨਵੀਂ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚੀ ਗਈ ਸੀ। ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਮਦਨ (ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ, DoE ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ) ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੀਸਾਈਕਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਵਿਜੇ ਨਾਇਰ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਚੋਲੇ ਸਨ, ਆਪਸੀ ਮੈਂਬਰ ਸਨ, ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਦੇ ਸਹਿ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸਨ, ਨੇ ਆਬਕਾਰੀ ਨੀਤੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਬੁਚੀ ਬਾਬੂ, ਅਰੁਣ ਪਿੱਲੈ, ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਬੋਇਨਪੱਲੀ ਅਤੇ ਸਰਥ ਰੈਡੀ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਾਬ ਸਮੂਹ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਅਤੇ ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ।

ਵਿਜੇ ਨਾਇਰ ਅਤੇ ਸ਼ਰਾਬ ਸਮੂਹ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ 16.03.2021 ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਆਬਕਾਰੀ ਨੀਤੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਿਜੇ ਨਾਇਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਮਿਸ਼ਨ/ਫ਼ੀਸ, ਜੋ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 5% ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਥੋਕ ਵਿਤਰਕਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ 12% ਦੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਫੀਸ ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਤਿੰਨ ਸ਼ਰਾਬ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿੱਚ 85% ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਸ਼ਰਾਬ ਦਾ 65% ਹਿੱਸਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ 14 ਛੋਟੇ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਕੋਲ 20% ਮਾਰਕੀਟ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਸੀ। ਨਵੀਂ ਆਬਕਾਰੀ ਨੀਤੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ - ਹਰੇਕ ਨਿਰਮਾਤਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਥੋਕ ਵਿਤਰਕ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਥੋਕ ਵਿਤਰਕ ਕਈ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਵੰਡ ਸਮਝੌਤੇ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਕਾਫੀ ਮਾਰਕੀਟ ਸ਼ੇਅਰ ਅਤੇ ਟਰਨਓਵਰ ਵਾਲੇ ਥੋਕ ਵਿਤਰਕਾਂ ਤੋਂ ਰਿਸ਼ਵਤ ਜਾਂ ਰਿਸ਼ਵਤ ਲੈਣ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

ਥੋਕ ਵਿਤਰਕ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਲਾਇਸੈਂਸ ਫੀਸ 5,00,00,000/- ਰੁਪਏ (ਸਿਰਫ਼ ਪੰਜ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ) ਦੀ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰਕਮ ਸੀ। ਇਹ ਟਰਨਓਵਰ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਨਵੀਂ ਨੀਤੀ ਨੇ ਵੱਡੇ ਥੋਕ ਵਿਤਰਕਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਾਇਸੈਂਸ ਫੀਸ ਲਈ ਆਉਟਪੋਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਨੀਤੀ ਨੇ ਕਾਰਟਲਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ। ਬਾਹਰਲੇ ਕਾਰਨਾਂ ਅਤੇ ਕਿਕਬੈਕਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉੱਚ ਮਾਰਕੀਟ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਵਾਲੇ ਵੱਡੇ ਥੋਕ ਵਿਤਰਕਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮੁਨਾਫਾ ਕਮਾਉਣਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਮਹਾਦੇਵ ਲਿਕਰ, ਜੋ ਕਿ 14 ਛੋਟੇ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਥੋਕ ਵਿਤਰਕ ਸੀ, ਜਿਸ ਕੋਲ 20% ਮਾਰਕੀਟ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਸੀ, ਨੂੰ ਥੋਕ ਵਿਤਰਕ ਲਾਇਸੈਂਸ ਸਪੁਰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇੰਡੋ ਸਪਿਰਿਟ, ਉਹ ਫਰਮ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਾਬ ਸਮੂਹ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਸੀ, ਨੂੰ ਕਾਰਟਲਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪੂਰਾ ਵਿਤਰਕ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਥੋਕ ਵਿਤਰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ 338,00,00,000/- ਰੁਪਏ (ਸਿਰਫ ਤਿੰਨ ਸੌ ਅਠੱਤੀ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ) ਦੀ ਕਮਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ 7% ਕਮਿਸ਼ਨ/ਫ਼ੀਸ ਦੀ ਵੱਧ ਰਕਮ, ਪੀਓਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਜਨਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਨੌਕਰ ਨੂੰ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। (DoE ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਅਪਰਾਧ ਦੀਆਂ ਕਮਾਈਆਂ ਹਨ)। ਇਹ ਰਕਮ ਥੋਕ ਵਿਤਰਕਾਂ ਨੇ ਦਸ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅਰਸੇ ਵਿੱਚ ਕਮਾ ਲਈ ਸੀ। ਇਸ ਅੰਕੜੇ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਜਾਂ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਨਵੀਂ ਆਬਕਾਰੀ ਨੀਤੀ ਦਾ ਮਕਸਦ ਕੁਝ ਥੋਕ ਵਿਤਰਕਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅਥਾਹ ਲਾਭ ਦੇਣਾ ਸੀ, ਜੋ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਰਿਸ਼ਵਤ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੇਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਏ ਸਨ।

ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਵੈਟ ਅਤੇ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਡਿਊਟੀ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨਵੀਂ ਨੀਤੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੈਟ ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ ਮਹਿਜ਼ 1% ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਵਿਜੇ ਨਾਇਰ ਨੇ ਸ਼ਰਾਬ ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਕੀਟ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪਰਨੇਡ ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਵਿਤਰਕ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਹੋਇਆ.

25. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਤੇ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ।

26. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਦੁਆਰਾ ਭੋਗੀ ਗਈ ਕੈਦ ਦੀ ਲੰਮੀ ਮਿਆਦ ਬਾਰੇ ਵੀ ਚਿੰਤਤ ਹਾਂ। ਪੀ. ਚਿਦੰਬਰਮ ਬਨਾਮ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ 48 ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 49 ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਸਿਬੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ 50 ਅਤੇ ਸੰਜੇ ਚੰਦਰ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਬਿਊਰੋ ਆਫ਼ ਇਨਵੈਸਟੀਗੇਸ਼ਨ 51 ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਗੰਭੀਰ ਆਰਥਿਕ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ, ਇਹ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਆਖਰਕਾਰ, ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੇਸ ਤੋਂ ਕੇਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੁਢਲਾ ਉਦੇਸ਼ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਡਾਣ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਸੀ ਜਾਂ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਕਰਨ ਜਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ, ਸਤੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ ਅੰਤਿਲ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਬਿਊਰੋ ਅਤੇ ਹੋਰ 52 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ਼ ਸ਼ਿੰਗਾਰਾ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ 53 ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰਾ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ 54 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿ ਤੇਜ਼ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 21 ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਅੰਦਰ। ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਵਰਗੇ ਆਰਥਿਕ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਬੁਰਾਈ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਜੀਵਨ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਿਰਪੱਖਤਾ, ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਲਣ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਵਾਂ ਲਈ, ਪੀਐਮਐਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ (ਸੁਪਰਾ), ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੋਡ 56 ਦੀ ਧਾਰਾ 436ਏ ਪੀ.ਐੱਮ.ਐੱਲ.ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਤੇਜ਼ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜੀਵਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਪਹਿਲੂ, ਇੱਕ ਵੈਧ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਖੁਦ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਦੇਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 436 ਏ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪੀ.ਐੱਮ.ਐੱਲ.ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕੈਦ ਨਹੀਂ ਕੱਟਦਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਰਨਬ ਮਨੋਰੰਜਨ ਗੋਸਵਾਮੀ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ 57 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਸੁਚੇਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਯੁੱਗਾਂ ਵਿੱਚ ਆਜ਼ਾਦੀ ਓਨੀ ਹੀ ਸਖ਼ਤ ਹੈ ਜਿੰਨੀ ਕਠੋਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

27. ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ 294 ਅਤੇ ਡੀਓਈ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ 162 ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 31,000 ਪੰਨਿਆਂ ਅਤੇ 25,000 ਪੰਨਿਆਂ ਦੇ ਹਨ, ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਕਈ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਬਹਿਸ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਹੋਈ

ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਾਧੂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਤਹਿਤ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਗਲੇ ਛੇ ਤੋਂ ਅੱਠ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

28. ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਜਾਂ ਜੇਲ੍ਹ ਬਿਨਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਬਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਜੇਕਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਭਰੋਸੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਲੰਮੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਿਸੇ ਆਰਥਿਕ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਨਾਰਕੋਟਿਕ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਸਾਈਕੋਟ੍ਰੋਪਿਕ ਸਬਸਟੈਂਸ ਐਕਟ, 1985, ਕਤਲ, ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੌਤ, ਉਮਰ ਕੈਦ, ਦਸ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਵਾਲੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਬਲਾਤਕਾਰ, ਡਕੈਤੀ, ਫਿਰੌਤੀ ਲਈ ਅਗਵਾ, ਸਮੂਹਿਕ ਹਿੰਸਾ, ਆਦਿ ਦਾ। ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ 100/1000 ਜਮ੍ਹਾਂਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਦੇਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕੈਦ ਦੇ ਨਾਲ, ਨੂੰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 439 ਅਤੇ ਪੀਐਮਐਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 45 ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੁਕਮ ਉੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਮੁਢਲਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਜਦੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਚੰਗੇ ਕਾਰਨ ਨਾ ਹੋਣ, ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕਈ ਸਾਲ ਲੱਗ ਜਾਣਗੇ।

29. ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਬਾਰ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਭਰੋਸੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਉਹ ਅਗਲੇ ਛੇ ਤੋਂ ਅੱਠ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਢੁਕਵੇਂ ਕਦਮ ਚੁੱਕ ਕੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਲੈਣਗੇ, ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਨਵੀਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਖ਼ਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ ਜੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲੰਮਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਘੁੱਗੀ ਦੀ ਰਫ਼ਤਾਰ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਪਰੋਕਤ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਫੈਸਲੇ ਸਮੇਤ, ਪਿਛਲੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ, ਮੁੜ: ਤੇਜ਼ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਕਾਰਨ ਬੀਮਾਰ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਿਮ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਦੀ ਵੀ ਆਪਣੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

30. ਉਪਰੋਕਤ ਦਰਜ ਕਰਕੇ, ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਸਿਰਫ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ, ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗੀ, ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਬੂਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ. ਸਾਰੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਤੱਥ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁੱਦੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਹੈੱਡਨੋਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ: ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ

ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ: ਅਪੀਲਾਂ ਖਾਰਜ ਹੋ ਗਈਆਂ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ

ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Tarun Mehra

Advocate